1849. N°. 64.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 10 Augustus.

Deze Courant kost in 't jaar ƒ 6, buiten Assen vrachtvrij ƒ 6.60; de advertentiën 15 cent de regel, bij herhaalde plaatsing 7½ cent, behalve 't zegelregt.

Het onderwijs op de *Stads school* voor *jonge juffrouwen*, onder de leiding van de nieuw benoemde Institutrice Mejufvr. *H. M. Wor*, op *maandag* den 13 dezer een aanvang zullende nemen, maken *Burgemeester* en *Wethouders* der *Stad* Assen, onder kennisgeving daarvan, gaarne gebruik om die school, als alles in zich bevattende, wat tot eene beschaafde opvoeding wordt vereischt, op het meeste aan te bevelen in het bijzonder ook als *kostschool*, zoo wegens de bekende bekwaamheid van de Institutrice, het betrekkelijk *matige kostgeld*, als uit hoofde van de aangename en gezonde ligging der Stad. *Assen*, 9 *Augustus* 1849.

Burgemeester en Weth. voorn., H. J. OOSTING,
Van wege Dezelve, MEINSMA.

Nederland.

In de zitting van zaturdag is het wetsontwerp op de heffing van vuur-, ton- en bakengelden, zoo als het door de Regering gewijzigd was, na vrij lange discussie, met 55 tegen 2 stemmen aangenomen, die van de heeren *van Randwijck* en *Hugenholtz*. — In de bijeenkomst der Tweede Kamer van Maandag is ingekomen eene koninklijke boodschap, ten geleide van twee ontwerpen van wet, strekkende tot inwisseling der zilveren muntspecien, die op grond der wet van 28 Sept. 1816 geslagen zijn, en tot ontneming der hoedanigheid van standpenning aan de gouden specien, die naar de wetten van 1822 en 1825 zijn gemunt. De commissie van rapporteurs brengt verslag uit omtrent het ontwerp van wet tot heffing eener belasting tot dekking van het te kort. — De beraadslaging daarover wordt bepaald op aanstaanden maandag. — De vergadering is daarna gescheiden.

Het volgende, reeds voor het vorig nummer gezet, is toen wegens plaatsgebrek teruggezet moeten worden.

Uit het ontwerp van Provinciale wet nemen wij het volgende over: De Staten in iedere provincie bestaan uit zoo vele leden, als er 5000 zielen in ieder hoofdkiesdistrict (in Drenthe 4000 zielen voor ieder hoofdkiesdistrict) bestaan; (zullende het aantal Staatsleden in Drenthe dan 21 beloopen). Kiezers zijn dezelfde als die voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal. De gewone kiezersvergaderingen worden, onder voorzitting van het hoofd van het plaatselijk bestuur of die hem vervangt, gehouden elke drie jaren in de hoofdkiesdistricten op den 3den dingsdag der maand Mei en in de onderkiesdistricten vrijdags te voren. Tot het lidmaatschap der Provinciale Staten wordt vereischt de hoedanigheid van Nederlander, de ouderdom van 25 jaren en een jaar inwoning in de provincie. Het lidmaatschap is onvereenigbaar met dat der Eerste Kamer der Staten-Generaal, met de betrekking van Gouverneur, lid van het Provinciaal Geregtshof, Griffier der Staten, provinciaal beambte en geestelijke. De leden mogen elkander niet nader bestaan dan in den tweeden graad van bloed- of aanverwantschap. Zij worden gekozen voor zes jaren en de helft treedt om de drie jaren af. Een lid, dat gedurende de geheele zitting zonder wettige redenen afwezig blijft, wordt door de Staten van zijne betrekking vervallen verklaard. De Staten vergaderen in de plaats der provincie, door den Koning aan te wijzen, en onder voorzitterschap van den Gouverneur. In hunne eerste vergadering stellen de Staten een reglement van orde vast. Aan de Staten van iedere provincie wordt jaarlijks toegestaan eene som van zoo veel maal ƒ 25, als er leden zijn, tot vergoeding van reiskosten, welke som volgens de reglementen onder de leden wordt verdeeld. De Staten regelen het provinciaal huishouden; zij maken alle provinciale reglementen en verordeningen, en onderwerpen die aan 's Konings goedkeuring. Zij kunnen op de overtreding daarvan boeten bedreigen van hoogstens ƒ 75 en gevangenisstraf van hoogstens 7 dagen, hetzij afzonderlijk hetzij te zamen, benevens verbeurdverklaringen, amotien enz. Zij hebben het regt van amendement. Jaarlijks dragen de Staten de kosten van hun bestuur, voor zoo veel het rijkskosten zijn, aan den Koning voor. Ook maken zij jaarlijks op en onderwerpen aan 's Konings goedkeuring de begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven. De rekening wegens deze uitgaven wordt door de Staten opgenomen en ter finale sluiting aan de rekenkamer ingezonden. De begrooting en rekening en verantwoording ligt gedurende eene maand ter visie van het publiek. De Staten besluiten ook 1°. over het voordragen van provinciale belastingen en 2°. onder 's Konings goedkeuring over het doen van geldleeningen; 3°. den aanleg van werken en 4°. den aankoop, het vervreemden en bezwaren van bezittingen. De besluiten der Staten, door den Koning strijdig gekeurd met de wetten of het algemeen belang, worden door Hem vernietigd. De Gedept. Staten bestaan in Noord-Brabant, Gelderland, Zuid- en Noord-Holland, Vriesland en Overijssel uit 5 in de overige uit 4 leden. Leden van Gedeputeerde Staten mogen elkander niet nader dan in den 4den graad bestaan. Zij worden benoemd voor zes jaren. Telken drie jaren op den 1sten dingsdag in Julij, aan te vangen met 1853, treedt de helft af. Zij verliezen hunne betrekking, zoodra zij ophouden lid der Staten te zijn. Zij vergaderen onder voorzitterschap des gouverneurs, die stem heeft, maar mogen geen besluit nemen dan in tegenwoordigheid van meer dan de helft der leden en den gouverneur. Bij het staken van stemmen in twee achtereenvolgende vergaderingen, beslist de stem van 's Konings commissaris. Zij zijn belast met de dagelijksche leiding en uitvoering van zaken, met uitvoering van zoodanige wetten en besluiten, waarbij hun eenige verrigting is opgedragen, het benoemen van provinciale ambtenaren, de vertegenwoordiging van de provincie in regten, enz., enz. Zij geven jaarlijks aan de Staten een uitvoerig verslag van den staat der provincie. Zij genieten eene jaarwedde in Zuid- en Noord-Holland van ƒ 2000 en in de overige provincien van ƒ 1500, waarvan een derde om als presentiegelden te dienen wordt afgezonderd. De griffier wordt uit eene lijst van drie kandidaten, door de Staten opgemaakt, door den Koning benoemd. Hij geniet eene jaarwedde in Zuid- en Noord-Holland van ƒ 3000 en in de overige provincien van ƒ 2500.

Men bespeurt hier en daar in de Provincie Utrecht eene ziekte, althans eene sterfte, onder het tamme gevogelte, kippen, ganzen en eenden, waarin sommigen gelijkheid met de cholera meenen aan te treffen. Het ware welligt van eenig belang dat daaromtrent bepaalde berigten werden ingewonnen en nasporingen werden gedaan. — De algemeene vergadering van t' Ned. Onderwijzersgenootschap is om de cholera uitgesteld. — Twee Rotterdammers *J. Snelleman* en *J. Wessels* hebben in de stad Balogna aan de Wolga in Rusland, eene stoomboot naar de Hollandsche manier voor particuliere rekening gebouwd, die den 28 April j.l. van stapel liep en uitmuntend voldoet. *Snelleman* is reeds weer te Rotterdam, en *Wessels* komt ook spoedig terug. — In het 8e kiesdistrict van Gelderland is met volstrekte meerderheid tot lid der Tweede Kamer der Staten Gen., in plaats van den heer *van Dam van Isselt*, gekozen de heer Mr. *W. J. van Hoijtema* te Utrecht; deze had 279 stemmen; Mr. *B. Post* te Culenborg 123 en *W. R.* Baron *van Hoëvell* te Groningen 109.

Men verneemt met zekerheid, dat de onlangs benoemde Min. van Justitie zijn ontslag aan den Koning heeft gevraagd. — Volgens gerucht zou de Min. van Marine de heer *Rijk* eerlang aftreden en vervangen worden door den Min. van Kolonien den heer *van den Bosch*. — Met den 31 Julij is eindelijk de geheele weg van Winschoten naar de Hannoversche grenzen voor de passage opengesteld. — Men zegt dat in de omstreken van Rotterdam varkens gestorven zijn, onder dezelfde ziekteverschijnselen die zich bij de cholera-lijders openbaren; weshalve de grootste voorzigtigheid is aan te raden om vleesch van varkens te koopen of te gebruiken, van wier keuring men geene zekerheid hebben kan. — Op 3 dezer had te Kampen de verloting plaats der voorwerpen, die aan de commissie voor de noodlijdenden door den brand te Grafhorst, zijn ingezonden. De gedebiteerde loten bedroegen het aanzienlijk getal van 3360, terwijl de ontvangst voor de bezigtiging der tentoonstelling circa ƒ 150 beloopt. Dit geeft eene bruto ontvangst van circa ƒ 3500. — De onlangs te Rotterdam gestorvene en aldaar zeer geliefde leeraar Ds. *H. Oort* heeft eerst te Hoogeveen gestaan.

Men zal zich herinneren, dat voor eenigen tijd door den minister van marine eene proef is genomen met het verminderen van het jenever-rantsoen op 's lands schepen. Eenige vaartuigen, voor een paar jaren naar Oost en West bestemd, hebben de reis volbragt, terwijl slechts één oorlam daags, in plaats van twee, aan de equipage werd uitgereikt. Deze proef heeft zoo goed voldaan, dat sedert Januarij ll. op 's lands vloot algemeen de maatregel is ingevoerd, om slechts eens daags 0.05 kan, dat is een klein glaasje jenever, aan het volk te schenken, terwijl in plaats van de andere helft, die zij vroeger kregen, nu 2 lood koffij en 1½ lood suiker wordt uitgedeeld.

De tentoonstelling van voortbrengselen van inlandsche nijverheid te Delft werd jl. zondag gesloten, nadat het getal bezoekers in het geheel 34725 (buiten de geabonneerden) en den dag van zondag alleen 3642 had opgeleverd. HH.MM. de Koning en de Koningin, de Koningin-Moeder en Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden hebben door het nemen van een groot getal loten van hunne belangstelling doen blijken. De trekking der voor de uitloting aangekochte voorwerpen zal over 14 dagen plaats hebben. De lijst dezer voorwerpen zal spoedig worden gedrukt en verkrijgbaar gesteld. Wij vernemen, dat bijna 11,000 loten à ƒ 5 ieder zijn geplaatst.

De reusachtige olijfant in de diergaarde van het Zoölogisch genootschap *Natura Artis Magistra* te Amsterdam is, nadat vroegere pogingen om hem door rottenkruid en Pruisisch zuur te dooden, mislukt waren, heden in den vroegen ochtend door een welbestuurd geweervuur moeten doodgeschoten worden. De herhaling zijner vlagen der zoogenaamde bronswoede en het afrukken der beugels, waarmede het dier in zijn hok bevestigd was, schijnen dezen maatregel noodzakelijk gemaakt te hebben. Voorshands verheugen wij ons, dat dit besluit tijdig genoeg ten uitvoer is gelegd, en niet, gelijk bij ons uit andere diergaarden bekende gevallen, eerst menschenlevens heeft moeten kosten. De nadere bijzonderheden omtrent dit voorval zullen wij, zoodra wij ze te weten komen, ter kennis van het publiek brengen.

Berigten van 9 Augustus.

Men zegt, dat Z.M. het gevraagd ontslag van den Min. van Justitie niet heeft aangenomen, maar de waarneming der betrekking van den heer *Wichers* tijdelijk en in afwachting van Zr. Exs. gehoopt herstel heeft opgedragen aan den heer *Lightevelt*, Min. van Buit. zaken. — Door het Dept. van de Hervormde Eeredient zijn bij circulaire de Prot. Leeraars uitgenoodigd, om op 26 dezer, ter zake der cholera eene bededag te houden. — De Eerste Kamer der Staten Gen. heeft den 8 dezer met algemeene stemmen aangenomen de ontwerpen van wet tot regeling van het inkomen der kroon en tot verhooging van Hoofdst. 1 der staatsbegrooting 1849 (inkomen der koningin- weduwe). — Tot Predikant te Middelburg is beroepen Ds *N. Beets*, Pred. te Heemstede. — Te 's Hage is een valsch tienguldenstuk in omloop gebragt. — Aan Officieren in uniform is verboden met eene paraplu te gaan. — De herbouw der afgebrande huizen te Grafhorst vordert snel, voor den winter zullen waarschijnlijk alle huisgezinnen weder gehuisvest zijn. — De beruchte *Lola Montes* wordt te Londen vervolgd wegens dubbel huwelijk.

Assen, 9 Augustus.

De aardappelziekte neemt in dit Gewest toe; ook uit Vriesland, Groningen, Holland en andere streken van ons vaderland, berigt men het bestaan van dezlvee.

Den 3 dezer is te Nietap, gemeente Roden, de vrouw van een aldaar niet te huis behoorenden schipper aan de cholera overleden; andere gevallen hebben zich daar niet voorgedaan. — Te Meppel is de cholera sterk afnemende; volgens de laatste berigten waren er in het geheel aangetast 90, herst. 19, overl. 64, in beh. 7. — Te Groningen is insgelijks de cholera aanmerkelijk verminderd; van 2 tot 6 dezer aangetast 68, herst. 52, overl. slechts 30, in beh. 216.

Uit een brief van eene zeer geachte hand nemen wij het volgende over.

„De belasting-wet tot dekking van het te kort is een zeer ongunstig ontbaal in de sectien van de Tw. Kamer der Staten-Gen. te beurt gevallen. Bijna algemeen was men van gevoelen, dat dezelve was ontijdig, en dat zoolang de Regering geene *duidelijke* zucht liet blijken, om bezuinigingen van eenig aanbelang in de huishouding van staat aan te brengen, en voor het minst gevolg te geven aan het verslag der Ministers van November 1848, de vertegenwoordiging zich geenzins bereid gevoelde om de Natie nieuwe lasten op te leggen, ofschoon erkennende, dat het bestaande te kort aan oorzaken was te wijten geheel en al buiten de schuld der Regering. Over den inhoud der wet zelve liepen de gevoelens zeer uit een, doch schijnt de meerderheid niet ongenegen voor eene *incometax*, gepaard met afschaffing van eenige accijnsen, vooral ook van dien op de brandstoffen. Intusschen

waren, sommige leden van oordeel, dat de afschaffing der accijnsen zich moest bepalen tot die op den turf, met behoud van de belasting op de steenkolen, daar wel is waar zoodanige gedeeltelijke afschaffing eene bescherming voor den turf daarstelde, echter die bescherming de nijverheid niet drukte wegens de bestaande vrijdommen voor het gebruik van steenkolen aan de meeste fabrijken, die van den stoom gebruik maken, verleend; dat daarenboven de bescherming zoude gelden een artikel van inlandschen oorsprong, aan welks toenemende exploitatie den lande zoo veel gelegen lag.

„Men verwacht, dat naar aanleiding der gemaakte bedenkingen in de afdeelingen het ontwerp van wet, waarvan de discussie reeds op maandag ek. is vastgesteld, door de Regering zal worden ingetrokken, en men meent tevens met grond eerlang te mogen vooruitzien de toegezegde opheffing van eenige departementen en betrekkingen van betrekkelijk kostbaren omslag en weinig belang, zooals *den Hoogen Raad van Adel*, *de Opperhoutvesterij*, *de Wapenkoningen* en soortgelijke, terwijl men zich durft vleijen, dat bij de eerlang voortedragen Rijks-begrooting, de meer gewigtige bezuiniging door de opheffing en het ontmantelen van eenige kostbare doch minder doelmatige vestingen, zal worden daargesteld.

„De thans in behandeling zijnde Provinciale wet schijnt in de afdeelingen vele en gewigtige bedenkingen uittelokken; zoowel met betrekking tot de weinig naauwkeurige en stelselmatige bewerking, als met het daarin voorgestane en met den geest onzer nieuwe Grondwettige instellingen weinig overeenstemmend beginsel van centralisatie, hetwelk in den regel zoo slecht bestaanbaar is met ontwikkeling van Provinciale welvaart en vooruitgang."

In den tuin van *H. E. van Veen* te Assen bevindt zich eene Dahlia, waaraan zich het aanzienlijk getal van **821** knoppen, bloemen en uitgebloeide knoppen bevinden, terwijl de eigenaar berekent, dat er omstreeks **40** bloemen zijn afgeplukt, zoodat deze éene stam tot nu toe reeds **861** knoppen heeft voortgebragt.

De heer van Heiden — Arnhemsche Courant. In de *Arnhemsche Courant* van 1 dezer komt een hoofdartikel voor, waarin beoordeeld en in een belagchelijk daglicht gesteld wordt, hetgeen de heer *van Heiden*, bij gelegenheid van de beraadslagingen over het ontwerp van wet nopens de vreemdelingen, omtrent het viseren der passen door een Nederlandschen consulairen of diplomatieken agent gezegd heeft. In dat artikel zijn de daadzaken geheel verkeerd voorgesteld, en men laat den heer *van Heiden* in een anderen geest spreken als hij gesproken heeft. *Wij zijn in staat gesteld, ter teregtwijzing en ter betere beoordeeling van hetgeen de heer* van Heiden *gezegd heeft, het volgende mede te deelen:*

Bij gelegenheid der behandeling van het eerste ontwerp van wet op de vreemdelingen, heeft de hr. *van Heiden* in zijne afdeeling er op aangedrongen, dat de vereischten van de reispassen in de wet zouden worden omschreven en bijzonder ook de noodzakelijkheid van het visum betoogd; zijne zienswijze werd door velen uit andere afdeelingen gedeeld, en in het verslag opgenomen is daaraan door den Minister voldaan. Intusschen was de groote strijd, over die wet gevoerd, gelegen in de vraag, of men *preventief* of *repressief* zou handelen. De practische leden der vergadering, en daaronder vooral de bewoners van grensprovinciën, waren onbepaald voor het *eerstgemelde*, en wezen daarbij herhaaldelijk op de ondervinding en op den nadeeligen invloed, die overdrevene gastvrijheid op het pauperisme had, waarvan zoo vele grensgemeenten treurige voorbeelden opleverden. De theoretici, voorstanders van een *onbepaald* laissez faire, hielden zich geheel en al op het *repressief* terrein, en gingen zelfs zoo ver, van te beweren, dat men geheel geene paspoorten mogt vorderen, maar zich tot krachtige bedwang-maatregelen moest bepalen, wanneer de binnen gekomen vreemdeling zich vergat, en zich aan overtreding van 's lands wetten schuldig maakte, of voor de rust gevaarlijk werd. Iedere uitbreiding van preventieve bepalingen was alzoo een groot struikelblok in het oog der voorstanders van het repressief sijstema. Toen nu de hr. *Wintgens* een amendement voorstelde, ten doel hebbende, om de bewuste bepaling, speciaal het visum van den consulairen agent, weg te laten werd dit amendement door den hr. *Lotsy* bestreden, op grond, dat men niet te veel moest overlaten aan de beoordeeling van dikwerf ter zake onkundige beambten van policie aan de grenzen, waarmede de hr. *van Heiden* zich heeft vereenigd, en daarenboven heeft gezegd, dat juist het voorschrift van het visum, in zijn oog veel waarde had, daar toch de betrokken diplomatieke agent moest geacht worden, de nederlandsche wetten te kennen, en in allen gevalle daarmede in verband staande instructien konde ontvangen; dat, vermits bij de wet in art. 1 waren voorgeschreven de vereischten, om binnen dit rijk te worden toegelaten, het bedoeld visum wel zoude worden geweigerd aan personen, die aan die vereischten niet konden voldoen, en dit gevoegelijk een waarborg zou opleveren, dat menschen, de Nederlandsche gastvrijheid onwaardig, of de zoodanige, die eene naburige regering zou willen loozen, geene voldoende papieren konden bekomen, en daardoor buiten staat gesteld werden aan de grenzen overlast te doen. Dit laatste punt, door den hr. *v. H.* aangevoerd, wordt door de *Arnh. Ct alléén* vermeld en *buiten verband* gehouden; dat punt stond echter in verband met eenige voorbeelden, hangende de discussie, door den hr. *Sloet* en anderen bijgebragt, dat aan gedetineerden in naburige rijken, bijzonder te Göttingen, afslag van gevangenisstraf was verleend, mits zij, voorzien van een gratis aan hen uitgereikten pas, het land verlieten, en Nederland met hunne tegenwoordigheid beweldadigden. De Minister van Justitie, het amendement van den hr. *Wintgens* bestrijdende, gedroeg zich, wat het visum betrof, in alles aan hetgeen daarover door den hr. *v. H.* was bijgebragt. Het voorschrift betrekkelijk het visum was dan ook geheel in den geest van het door den hr. *v. H.* en de groote meerderheid voorgestaan *preventief* sijsteem, en kon, doelmatig toegepast, uitmuntend werken; want dat het visum geheel facultatief en voor den diplomatieken agent niet verpligtend is, veel minder eene bloote legalisatie zoude zijn, behoeft geen betoog. Begrijpt die agent, dat de persoon onbevoegd is, om in Nederland krachtens de wet te worden toegelaten, dan zegt hij: mijn visum weiger ik u; het kan u tot geen nut strekken: gij valt in de termen van uitsluiting en moet dus een anderen uitweg zoeken. Nu is het zeker, dat onmogelijk die maatregel in alle gevallen afdoende kan zijn, en zeer zeker zal de diplomatieke agent wel eens in de gelegenheid komen, zijn visum te verleenen aan hem onbekende personen, of liever aan de zoodanige, wier omstandigheden hem minder bekend zijn, maar die exceptionele gevallen schaden den regel niet; en, al komen zij ook dikwerf voor, dan zoude toch aan vele lieden, waarmede men anders welligt verlegen werd, van de meet af aan de pas afgesneden worden, om binnen het rijk te komen. Eindelijk, hoe men de zaak ook beschouwen moge, de diplomatieke agent kan altijd beter bekend worden met de omstandigheden, waarin de houder van den pas zich bevindt, als de autoritiet op de grenzen. Hij toch is in het land zelf, waar de vreemdeling te huis behoort, en heeft ruimschoots gelegenheid tot onderzoek, want in den regel hebben de diplomaten weinig te doen. De schrijver van het artikel in de *Arnh. Ct.* dwaalt dus:

1°. *Daadzakelijk*, daar hij het doet voorkomen, als of de heer *van H.* zou gezegd hebben, dat het visum onvoorwaardelijk een waarborg opleverde, om onwaardigen te weren, 'tgeen door hem slechts als een zeer belangrijk, geenzints als een in alle opzigten afdoend middel voorgestaan is, als een middel geheel zamenhangende met het *preventief* stelsel;

2. *Regtskundig;* daar hij wil doen voorkomen, als of het bedoeld visum eene bloote formaliteit was, eene soort van legalisatie, die niet mag worden geweigerd. Deze veronderstelling is geheel onjuist: er bestaat geene bepaling, die den diplomatieken agent tot een visum verpligt. Men voege hier nog den volgenden grond bij, dat namelijk bij de regeringen van naburige rijken niet die gemakkelijkheid in het afgeven van reispassen zal worden betracht als dus verre, wanneer zij vóóraf weten, dat er een visum gevorderd wordt, en dat dit visum zal worden toegestaan of geweigerd, naar mate de houder aan de vereischten, om in Nederland te worden toegelaten, voldoet of niet. De regeringen toch zullen ongaarne zich er aan wagen, dat iemand reeds dadelijk wordt afgewezen (daarop toch loopt het weigeren van het visum uit), waarmede zij Nederland willen begunstigen. RED.

Heden nacht omstreeks 3 uur trof mij de vreesselijkste slag, doordien het God behaagde, van mijne zijde weg te nemen mijn geliefden echtgenoot, den Heer *Henderikus Braams*, Lid der Provinciale Staten van Drenthe, Burgemeester van Gasselte en Odoorn, en voor deze laatste Gemeente benoemd Burgemeester van Gieten. Eene beroerte en hare gevolgen sloopten in den korten tijd van acht dagen zoo krachtvol leven in den ouderdom van 41 jaren en 9 maanden. Wat ik en mijne vier nog kleine kinderen in hem verliezen, zullen allen beseffen, die den overledene gekend hebben. Gods vertroosting alleen kan mijn gebroken hart genezen, en Zijne hulp mijn verlies vergoeden.

B. BERGMAN,

Gieten, den 2 Aug. 1849. *Wed.* H. BRAAMS.

Provincie DRENTHE.

AANBESTEDING.

Op dingsdag den 14 Augustus des jaars 1849, des middags ten 12 ure, zal onder nadere approbatie, door den Gouverneur der Provincie Drenthe, of bij deszelfs absentie, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Ingenieur van den Waterstaat, belast met de dienst van Hoofd Ingenieur in gemelde Provincie, aan het lokaal van het Gouvernement te Assen, worden aanbesteed:

De **Leverancie** en **Verwerking** van **500 Kubiek Ellen LEEM**, ten behoeve van den Provincialen Mac-Adam weg van *Assen* naar *Bareveld*; gedeelte van *Rolde* naar *Gieten*.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod. Het bestek der bovengemelde aanbesteding, zal boven en behalve aan het lokaal van het Gouvernement der Provincie Drenthe te Assen, ter lezing liggen, te Assen in de Logementen van *Donker* en *Hofste*, en te Rolde, Gieten, Gasselte en Anlo in de Gemeentehuizen aldaar. Zullende des zaturdags en maandags voor de besteding, de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Ingenieur *Brunings*, te Assen.

De Gouverneur der Provincie Drenthe,

DE VOS VAN STEENWIJK.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN

PROVINCIE DRENTHE.

AANBESTEDING.

Op dingsdag den 21 Augustus des jaars 1849, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere approbatie, door den Gouverneur der Provincie Drenthe, of, bij deszelfs absentie, door een der Leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Ingenieur van den Waterstaat, belast met de dienst van Hoofdingenieur in voormelde Provincie, aan het locaal van het Gouvernement te Assen worden aanbesteed:

De **Leverancie** benevens de **Inplanting** van eenige **OPGAANDE BOOMEN** en **KAPHOUT**, langs 's Rijks grooten weg der 1ste klasse no. 1 in de Provincie Drenthe, in vervanging van gestorven boomen of plantsoen, mitsgaders derzelver **onderhoud** tot ultimo December 1850.

Deze aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod. Het bestek der bovengemelde aanbesteding zal, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken en aan dat van het Gouvernement der Provincie Drenthe te Assen, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden. Zullende drie dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij den Ingenieur *Brunings* en den Aspirant-Ingenieur *Mazel*, beide te Assen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

J. M. DE KEMPENAER.

Mr. *C. E. Kniphorst*, Notaris te Zuidlaren, zal op donderdag den 23 Augustus 1849, des middags 12 uur in het Logement van *A. Hofste* te Assen publiek à contant verkoopen **de Oude MUNTEN**, *onlangs te Gieten gevonden.*

De gouden munten zijn: Drie *leeuwen* van PHILIPS DEN GOEDEN (1430—1467), waarvan twee nog al zeldzaam, te *Mechelen* geslagen, als bij SERRURE *Cab. de Ligne* p. 139 no. 101. Een *Andreas Gulden* van KAREL DEN STOUTEN (1471—1477), als bij SERRURE *monn. d'or de Gueldre* Pl. 1 no. 11. Een *Fredericus Gulden* van *Bazel*, geslagen in 1491, van Keizer *Frederik III.* Een *Constanzer Gulden* van MAXIMILIAAN, als Roomsch Koning (1486—1493, eerst in 1508 Keizer), Een *Nordlingensche Gulden* van denzelfden MAXIMILIAAN. Een en twintig *Philips-Guldens* van PHILIPS DEN SCHOONE (1492—1506), waaronder twee zeldzamere, voorzien van de jaartallen 1499 en 1502. Een gulden van KAREL VAN EGMOND, hertog *van Gelre* (1492—1538), als bij SERRURE *monn. d'or de Gueldre* Pl. II no. 15. Zeven *Carolus-Guldens* van Keizer KAREL V (1500—1558), waaronder twee zeldzamere, zijnde te *Deventer* geslagen, en voorzien van het jaartal 1523. Een *Brandenburger Gulden* van keurvorst ALBERT, geslagen te *Swoboch (Schwabach)* (1471—1486).

De zilveren zijn: Zeven en twintig Saksische groszen, overeenkomstig o.a. met de *munte van Saxen* no. 2 in den *Antwerpenschen beeldenaar* van 1580. Alleen op de voorzijden bevinden zich in de legendes eenige varianten (het beeldwerk is geheel hetzelfde) te weten: 16 hebben + FRIDERICUS. JOHANNES. GEORGIUS; 3 hebben + FRIDERICUS. GEORGIUS. JOHANNES; 4 hebben + JOHANNES. GEORGIUS. FRIDERICUS; 3 hebben *JOHANNES. FRIDERICUS. GEORGIUS; en 1 heeft *FRIDERICUS⁑ ALBERTUS⁑ JOHANNES⁑

Alles volgens eene opgave door den Heer *Janssen*, Conservator bij 's Rijks Museum van Oudheden te Leiden, voorkomende in de *Drentsche Courant* van den 3 Aug. 1849 no. 62.

LOTERIJ, 5. kl., 9. lijst: no. 9540 *f* 10,000; no. 18554 *f* 1500.

Koevorden, 6 *Aug.* Rogge *f* 4.40. Boekweit *f* 4.50 Boter ned. pond *f* 0.45. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.41.

Hoogeveen, 7 *Aug.* Rogge nieuwe *f* $4.87\frac{1}{2}$, oude *f* $4.92\frac{1}{2}$. Boekweit *f* 4.35. Haver *f* 2.45. Boter n. pond *f* 0.50. Honig n. pond *f* „. „.

Ter markt aangebragt: 46 mudd. nieuwe en 11 mudd. oude rogge; 48 mudd. boekweit; 35 mudd. haver; 80 ponden boter. Zetting van 7 Aug.: de 6 p. roggebrood *f* 0.40.

Assen, 9 *Aug.* Rogge *f* 4.50 a *f* 3.90. Boekweit *f* 4.00 a *f* 3.80. Aardapp. *f* 1.50 a *f* 1.25. Boter n. pond *f* 0.60 a *f* 0.55. Hooi 1000 n. pond *f* „. „. Stroo 100 n. pond *f* 2.60.

Aantal: 537 mud Rogge; 63 mud Boekweit; 33 mud Aardapp.; 417 n. pond Boter; 0 n. pond Hooi; 4000 n. pond Stroo; 127 Wagens.

Groningen, 7 *Aug.* Tarwe jarige *f* 8.00, nieuwe *f* 7.15 a *f* 5.75. Rogge *f* 3.60 a *f* 4.20. Boekweit zand *f* 4.35 a *f* 4.75, veen *f* 3.90 a *f* 4.30. Garst *f* 2.85 a *f* 3.35, knobbe *f* 3.15 a *f* 3.45. Dikke haver *f* 2.10 a *f* 3.25. Voerhaver *f* 2.10 a *f* 2.60. Paardeboonen *f* 4.50 a *f* 4.90. Koolzaad *f* 10.00 a *f* 11.00. Aveelzaad *f* „. „ a *f* „. „. Gort grove *f* 5.75 a *f* 5.90, parel 100 ned. pond *f* 8.25 a *f* 9.00. Raapolie per vat *f* „. „. Boter $\frac{1}{4}$ vat *f* „. „ a *f* „. „.

Tarwe met weinig verandering. Rogge 15 ct. lager afgegeven. Boekweit weinig ter veil en 10 ct hooger wel te verkoopen. Garst met weinig handel in een doen. Haver over 't geheel minder gevraagd. Boonen iets flaauwer. Koolzaad, waarvan ongeveer 200 last ter markt was, is meest wak van kwaliteit en slechts gedeeltelijk tot genoteerde prijzen afgedaan. Gort met weinig handel.

Steenwijk, 6 *Aug.* Rogge *f* 4.75 a *f* 5.10; nieuwe *f* „. „. Haver *f* „. „ a *f* „. „. Boter $\frac{1}{8}$ vat *f* 13.00.

Amsterdam, 8 *Aug.* Werk. Sch. $2\frac{1}{2}$ pct $52\frac{5}{8}$ a $\frac{11}{16}$; dito 3 pct $61\frac{1}{2}$ a $\frac{5}{8}$; dito op resc. 3 pct „ a „; Werk. Sch. 4 pct $80\frac{3}{4}$ a $\frac{7}{8}$; O. I. leening 4 pct „ a „; Am. Synd. $3\frac{1}{2}$ pct 83; Handelm. $4\frac{1}{2}$ pct $155\frac{1}{2}$; Haarlemmerm. 5 pct $99\frac{5}{8}$; Aand. Rijnspoorw. $4\frac{1}{2}$ pct $77\frac{1}{2}$; Aand. Holl. Spoorw. Maats. „ a „.

Onderscheidene verkoopen tot winstrealisatien, die in Integralen zijn bewerkstelligd, hebben dit effect eenigermate doen achteruitgaan. Alle overige Hollandsche fondsen bij geringen omzet nagenoeg onveranderd.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.